

Resumé

Natura 2000 område nr. 66 Stadil og Vest Stadil Fjord

Området omfatter Habitatområde H59 og Fuglebeskyttelsesområde F41

Områdebeskrivelse

Området omfatter lagunen Stadil Fjord og de ferske søer Vest Stadil Fjord, der deles op i Søndre-, Mellem- og Nordre Dyb.

Stadil Fjord er et tidligere fjordområde, men betragtes i dag som en lagune. I lagunen findes en langstrakt ø, Hindø, der medvirker til at lagunen naturligt er inddelt i 2 bassiner beliggende henholdsvis syd og nord/vest for selve øen. Stadil fjord afvander til Ringkøbing Fjord (habitatområde nr. 62) via Vonå. Denne forbindelse betyder at især Stadil Fjords sydlige bassin periodisk påvirkes af indstrømmende saltholdigt vand fra Ringkøbing Fjord. Stadil Fjord har et søareal på ca. 1713 ha. Den vestlige del af habitatområdet grænser op til Vesterhavet med Husby Klit (habitatområde nr. 197) liggende imellem området og havet.

Vest Stadil Fjord er også et tidligere fjordområde, hvor vandstanden ved pumpning sænkes under det gennemsnitlige niveau i de danske have. To tredjedele af arealet er i dag omdriftsjord, mens rørskov og åbne vandflader dækker den sidste tredjedel. Området består i dag af tre adskilte vandområder, Nordre Dyb, Mellem Dyb og Søndre Dyb, hvis miljøtilstand er indbyrdes forskellige.

Det samlede areal af hele området udgør ca. 6903 ha.

Vigtigste naturværdier

Området er udpeget for at beskytte en række arter og naturtyper.

Med 52 arter af undervandsplanter er Stadil Fjord et enestående fjordområde. Den hører til et af Danmarks mest artsrige vandområder og er måske den artsrigeste lagunesø af alle. Mellem Dyb har en meget artsrig undervandsvegetation med i alt 40 arter af undervandsplanter og flydebladsplanter registreret. Arterne udgør bl.a. vandpeberbækarve, krans-tusindblad og nåle-sumpstrå der er opført på den danske gul- og rødliste. Udbredelsen af vandpeberbækarve er meget stor i søen. Natura 2000-området har vandranke på udpegningsgrundlaget. I 2005 og igen i 2008 blev vandranke fundet med enkelte bevoksninger i den nordvestligste del af Stadil Fjord

Ud over naturværdien af Stadil Fjord er det langt overvejende fugleinteresser, der gør sig gældende i området. Det drejer sig især om store antal af rastende svømmeænder som spidsand og skeand og gæs, hvor især den store forekomst af bramgås og til dels kortnæbbet gås i forårsmånederne er af internationalt format. Området huser også en af de få tilbageværende ynglepladser for sorterne i Danmark og en art som pomeransfugl har en stabil rasteplads under forårstrækket i området.

Af terrestriske naturtyper er der kun registreret et mindre areal med klithede i området.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Næringsstofbelastning udgør en alvorlig trussel for naturtilstanden i Søndre Dyb (naturtypen 3140 – kransnålalge-sø). Bundfaunaens sammensætning påvirkes af næringsstofbelastningen og dermed påvirkes fødegrundlaget for flere af fuglene på udpegningsgrundlaget, herunder bl.a. sang- og pibesvane.

Luftbåren belastning af kvælstof overskrider laveste ende af tålegrænseintervallet for arealer med klithede og kransnålalge-søer.

Klitheden, som området er bl.a. udpeget for at beskytte, vurderes at være påvirket af luftbårne næringsstoffer (eutrofiering) og der er problemer med opvækst af træer på arealet.

Uønsket opvækst af træer, buske er en trussel for arealer med klithede. Tilgroning med især tagrør er en trussel mod ynglepladsen for sortterne og plettet rørvagtel.

Prædation: fra mink, mårhund mfl. er en trussel for jordrugende ynglefugle i området

Målsætning

I dette Natura 2000 område er der særlig fokus på, at Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord (Nordre Dyb, Mellem Dyb, Søndre Dyb) opnår og fastholder en god naturtilstand. Dette forudsætter en god vandkvalitet, og vandområderne får en artsrig undervandsvegetation, der tilfredsstiller livsbetingelserne for forekomsterne af en række trækkende vandfugle. Plettet rørvagtel sikres gode ynglemuligheder og den lille ynglekoloni af sortterner sikres fortsat gode forhold i yngleområdet og begrænset prædationstryk.

Vandranke sikres de bedst mulige betingelser for udbredelse og vækst. Områdets forekomster af klithede sikres en god-høj naturtilstand og en stabil eller stigende forekomst i området.

Indsats

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter		X		
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger				X

Ekstensiv drift Fx indførsel eller opretholdelse af græsning, høslæt mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)				X
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt			X	
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om fortsat drift (græsning) af områdets engarealer til gavn for fuglene i området samt i mindre omfang rydning af træer på arealet med klithede og sikring af ynglepladserne for rørdrum, plettet rørvagtøl, rørhøg og sortterne.

Der skal gøres en særlig indsats for at sikre yngle- og levestederne for plettet rørvagtøl og sortterne.